

KATALOG SERII WYDAWNICZYCH

DRAMAT WSPÓŁCZESNY

redakcja:

Mateusz Borowski, Małgorzata Sugiera,
Anna Wierzchowska Woźniak

INTERPRETACJE DRAMATU

redakcja:

Wojciech Baluch, Małgorzata Sugiera, Joanna Zając

Wydawca: Księgarnia Akademicka Sp. z o.o.
ul. św. Anny 6, 31-008 Kraków, tel. 012/43 127 43
www.akademicka.pl
e-mail: akademicka@akademicka.pl

Promocja:

Panga Pank, Anka Wierzchowska Woźniak, tel. 507 075 945
www.pangapank.com, e-mail: teatr@pangapank.com

Seria „Dramat współczesny” i seria „Interpretacje dramatu” są na polskim rynku księgarskim jedynym tego typu przedsięwzięciem wydawniczym, zyskującym sobie z każdym rokiem coraz większą liczbę żywo zainteresowanych czytelników nie tylko wśród teatrologów i teatromanów. Obie serie ściśle i wielorako się ze sobą łączą. W pierwszej z nich ukazują się pisane współcześnie, tłumaczone i oryginalne teksty dla teatru. Staramy się w niej prezentować nie tylko takie utwory, które z powodzeniem grywane są na europejskich scenach i w związku z tym mogłyby zainteresować polskich reżyserów i dyrektorów teatrów, ale również teksty wyłącznie wydane drukiem lub jeszcze pozostające w maszynopisach, które jednak stanowią ciekawą propozycję nowych tematów i formalnych rozwiązań. W drugiej serii publikowane są natomiast monograficzne ujęcia przekrojowe i komparatystyczne nowych i najnowszych tendencji w dramaturgii ostatnich dekad, a także aktualne spojrzenia na wybrane zagadnienia z historii dramatu polskiego i powszechnego przez pryzmat dzisiejszej wrażliwości i dominujących metodologii.

Serię „Dramat współczesny” zainaugurowała publikacja trzech dramatów Wenera Schwaba w czerwcu 1999 roku. Od tego czasu w serii ukazało się 30 tomów obejmujących zarówno wybrane utwory autorów polskich i obcych, jak i antologie współczesnych sztuk węgierskich, francuskich, polskich i niemieckich. Do tej pory w serii proponowaliśmy najbardziej reprezentatywne teksty z zachodniej Europy (głównie niemieckiego obszaru językowego), natomiast w tej chwili chcielibyśmy przybliżyć polskim czytelnikom nadal mało znane obszary dramaturgii środkowo- i wschodnioeuropejskiej. W najbliższych miesiącach ukazą się zbiory sztuk Nikołaja Kolady i Wasilija Sigariewa, w następne utwory Ludmiły Pietruszewskiej. Planowana jest również antologia sztuk bułgarskich i rumuńskich. W dalszych planach znajduje się rozszerzenie spektrum prezentowanych utworów o teksty spoza europejskiego kręgu kulturowego, na przykład z współczesnych sztuk z Południowej Korei czy Japonii.

„Siostrzana” seria „Interpretacje dramatu” zaczęła się ukazywać trzy lata później, czyli w 2002 roku. Do dziś opublikowaliśmy w niej 14 tomów prac autorskich i zbiorowych. Ambicją tej serii jest stworzenie forum dyskusji nie tylko dla teatrologów, lecz również zainteresowanych dramatem z pokrewnych dyscyplin polskich środowisk akademickich. Oprócz znanych i uznanych badaczy szansę udziału w tym forum mają również młodzi naukowcy, gdyż w serii wydawane są wyróżniające się prace doktorskie i magisterskie oraz tomy zbiorowe będące plonem konferencji naukowych lub projektów badawczych. Dotychczas w serii ukazywały się prace oryginalne polskich autorów. W 2004 roku ich grono wzbogaciło się o badaczy zagranicznych, kiedy ukazało się tłumaczenie cieszącej się międzynarodową sławą książki niemieckiego teatrologa Hansa-Thiesa Lehmana *Teatr postdramatyczny*. Ze względu na ogromne zainteresowanie czytelników tą propozycją, zdecydowaliśmy się wzbogacić dorobek polskiej teatrologii o kolejne prace tłumaczone. W planach wydawniczych mamy więc w najbliższym czasie publikację słownika dramaturgii współczesnej *Poetyka dramatu nowoczesnego i współczesnego* przygotowanego przez grupę francuskich badaczy pod kierunkiem Jean-Pierre’a Sarrazaca.

Seria „Interpretacje dramatu”, przybliżając sylwetki wybranych dramatopisarzy i proponując wieloaspektowe odczytania ich tekstów, tworzy szeroki kontekst dla wydawanych w serii „Dramat współczesny” konkretnych utworów. Te zaś, poddane indywidualnej lekturze, pozwalają na krytyczną weryfikację przyjętych wykładni interpretacyjnych i proponowanych obecnie ujęć teoretycznych i metodologicznych. W ten sposób obie serie tworzą jedyną w swoim rodzaju, integralną całość, poszerzając spektrum znanych w Polsce form dramatycznych i postdramatycznych oraz metodologii badawczych, sposobów ich aplikacji i przyjętych interpretacji tradycyjnych i współczesnych tekstów dla teatru.

Werner Schwab (Austria)

„Prezydentki” (Präsidentinnen), „Korowód” (Reigen),
„Antyklmaks” (Antiklimax) (tłum. Monika Muskała)

ISBN: 83-7188-286-6

Werner Schwab (1958-1994) jak kometa przemknął przez niemal puste niebo niemieckojęzycznego teatru początku lat 90. Jego dramaty weszły na trwałe do repertuaru europejskiego teatru, a właściwy Schwabowi język określa się niby jeden z niemieckich dialektów mianem Schwabdeutsch.

Katarina Frostenson (Szwecja)

„4 monodramy”: „Most” (Bro), „Sebastopol”,
„Przed zbroczem” (För sluttningen),
„Dara, dzień Nowego Roku” (Dara, Nyårsdan) i „Sala P” (2 Skådespel)
(tłum. Leonard Neuger) ISBN: 83-7188-307-2

Od czasu debiutu w 1978 roku Katarina Frostenson wydała kilka tomików poetyckich, dzięki którym zyskała sławę najwybitniejszej poetki swojej generacji. W jej piśarstwie wyraźnie widać swoistą destruktywność, fascynającą katastrofą, uległością, lecz również niekarną agresją, unicestwieniem, spustoszeniem, absolutną zbrodnią.

Tankred Dorst (Niemcy)

„Zamknięte z powodu bogactwa” (Wegen Reichtum geschlossen)
(tłum. Elżbieta Jeleń) i „Fernando Krapp napisał do mnie ten list”
(Fernando Krapp hat mir den Brief geschrieben) (tłum. Jacek St. Buras)

ISBN: 83-7188-345-5

Tankred Dorst urodził się w roku 1925. Jego wczesne sztuki pozostawały w kręgu wpływów Brechta i teatru absurdu. Dla dojrzałej fazy dramaturgii ważną okazała się współpraca z reżyserem Peterem Zadkiem. Dorst czerpie tematy z historii, osnuwając akcję wokół znanych postaci, ale również często w centrum stawia zapomniane przez historię i współczesność ludzkie osobowości.

Artur Grabowski (Polska)

„Do trzech razy s z t u k a”

ISBN: 83-7188-332-3

Teoretyk literatury, poeta i dramaturg przez krytykę zaliczany do tzw. pokolenia urodzonych po 1960 roku. W tomie znajdują się trzy sztuki: „Monodram na dwie role”, „Miejsce” i „Czwarta osoba” oraz rozważania teoretyczne na temat współczesnego dramatu.

Franzobel (Austria)

„Kafka. Komedia” (Kafka. Eine Komödie)
(tłum. Sława Lisiecka) ISBN: 83-7188-379-X

Franzobel (1967) drogę do sławy przebył dosłownie na skrót. W latach 1992-93 był jeszcze pisarzem-rezydentem w Linzu, a już w 1995 otrzymał prestiżową nagrodę Ingeborg Bachmann. W komedii „Kafka” prowadzi grę z ikoną literatury, jaką stał się autor „Procesu”, deklarując, że chciał „choć raz od weselszej strony pokazać tego tragicznego człowieka, jakim był Franz Kafka. Lecz w taki zarazem sposób, by nie stracić związku z rzeczywistością”.

Heiner Müller (Niemcy)

„Anatomia Tytusa” (Anatomie Titus) (tłum. Monika Muskała),
„HamletMaszyna” (Hamletmaschine) (tłum. Jacek St. Buras)
i „Makbet” (Macbeth) (tłum. Elżbieta Jeleń)
ISBN: 83-7188-354-4

Jeden z najwybitniejszych dramatopisarzy powojennych, ze względu na wprowadzane innowacje formy dramatyczno-teatralnej często stawiany na równi z Samuelem Beckettem. Istotną część jego dorobku stanowią nieznanne dotąd w Polsce adaptacje dramatów Szekspira.

Herbert Berger (Austria)

„Dziesięć sztuk scenicznych”
(tłum. Marek Ostrowski i Krzysztof Grabczak)
ISBN: 83-7188-412-5

Zbiór małych form dramatycznych austriackiego mistrza czarnej komedii i absurdalnego humoru, wykorzystującego żelazną logikę tradycyjnych form. W tomie znalazły się: „Nie strój zdbi nieboszczyka”, „Podstuch”, „Pozdrowienia dla wujka Hansa”, „Tam, gdzie kłaska wilga”, „Gdy mały ptaszek wypada z gniazda”, „Łajdak”, „Nocą na pewnym osiedlu”, „Kooońskie zdrowie”, „Obląkany czyli upadek Trzeciej Rzeszy”, „Pałac czyli Conductor w labiryncie”.

Thomas Hürlimann (Szwajcaria)

„Ostatni gość” (Der letzte Gast) i „Carleton”
(tłum. Krzysztof Grabczak) ISBN: 83-7188-399-4

Szwajcarski autor, następca Dürrenmatta i Frischa. Jego sztuki regularnie grywają teatry obszaru niemieckojęzycznego. Jest zwolennikiem teatru literackiego i wielką wagę przywiązuje do języka. Stąd językowa dobitność, precyzja i intelektualny styl. Podejmuje tematy i problemy społeczne, lecz powstrzymuje się przed ich jednoznacznym osądem. Tom zawiera dwa bardzo różne teksty: „Ostatni gość” to dziwaczna i dwuznaczna komedia duchem z Czechowa, a „Carleton” z początkowo opowiadanych równolegle historii Gottfrieda Benny i tytułowego Carletona, przekształca się w groteskę. Pokazuje niepewność ludzi, którym brakuje oparcia w świecie.

Jerzy Łukosz (Polska)
„Śmierć puszczyka i inne utwory”
ISBN: 83-7188-385-4

Wybór tekstów urodzonego w roku 1958 prozaika, eseisty, dramatopisarza i tłumacza, z wykształcenia germanisty. W tomie znalazły się: „Powrót”, „Dwa ognie”, „Śmierć puszczyka”, „Portret grupowy z Casanovą”, „Świetlistość”, „Tomasz Mann”, „Grabarz królów. Monodram”.

Elfriede Jelinek (Austria)
„Clara S” (tłum. Sława Lisiecka), „Nora” (Was geschah, nachdem Nora ihren Mann verlassen hatte) i „Zajazd” (Raststätte oder sie machen's alle)
(tłum. Dorota i Krzysztof Sajewscy) ISBN: 83-7188-435-4

Nagrodzona Noblem w roku 2004 wybitna pisarka austriacka. Jej dramaty zalicza się najczęściej do dwóch nurtów. Jeden to dekonstrukcja austriackich i niemieckich mitów narodowych, co przyniosło jej miano artysty „kalającego własne gniazdo”. Drugi to dramaty poruszające problematykę istniejących w dzisiejszej kulturze relacji władza-sztuka, polityka-niezależność jednostki, mężczyzna-kobieta. Znajdujące się w tomie teksty podejmują kwestie kobiet i kobiecości w patriarchalnym społeczeństwie z zachowaniem jednak krytycznego stanowiska wobec ideologii feministycznych.

Oleksandr Irwaneć (Ukraina)
„Recording i inne utwory” (tłum. Przemysław Tomanek)
ISBN: 83-7188-406-0

W swej dramaturgicznej twórczości Irwaneć demonstruje wrażliwość na rozmaite zjawiska i przemiany mentalności Ukraińców w rzeczywistości państwa wyzwalającego się spod balastu totalitarnej ideologii. Dramaty te, pomimo dość tradycyjnej konstrukcji, odznaczają się wyraźnym charakterem gry, a w swej warstwie językowej demonstrują reakcję na transformacje społeczne i metamorfozę językowej rzeczywistości państwa postradzieckiego. W tomie znalazły się: „Wielkanocna elektryczka”, „Na żywo”, „Recording”, „Krótka sztuka o zdradzie dla jednej aktorki”.

Theresia Walser (Niemcy)
„Tak dziko już od dawna nie jest w naszych lasach” (So wild ist es in unseren Wäldern schon lange nicht mehr) i „Drobne wątpliwości” (Kleine Zweifel)
(tłum. Elżbieta Jeleń) ISBN: 83-7188-481-8

Z wykształcenia aktorka, Theresia Walser jest jedną z najbardziej liczonych się autorek w niemieckojęzycznym teatrze. Pokróćce streszczone jej teksty zdają się bez większych wątpliwości należeć do fali tych sztuk, które pojawiły się z inspiracji tak zwanych brytyjskich „brutalistów”. To jednak błędna analogia. Walser nigdy nie pokazuje sytuacji wprost z życia, wbudowuje raczej w strukturę akcji wariacje na temat tradycyjnej figury teatru w teatrze. Przede wszystkim zaś język odbiega od codziennej mowy – jest poetycki, silnie zmetaforyzowany, gęsty od znaczeń i obrazów.

Sergi Belbel (Hiszpania)

„Łoże” (Tàlem) (tłum. Anna Sawicka)

ISBN: 83-7188-518-0

„Pisząc *Łoże* chciałem stworzyć sztukę, która stawiałaby przed aktorami maksymalne wymagania. Moim zamiarem było umożliwić aktorom realizację ich vis comica w stopniu absolutnym, poprzez ekspresję werbalną i gestykulację, co nie pozwalało im na chwilowe nawet odprężenie za kulisami”.

Radosław Figura (Polska)

„Cztery na cztery utwory z dialogami”

ISBN: 83-7188-487-7

Twórczość Figury nie jest dramaturgicznym objawieniem na miarę Mrożka czy Różewicza. To dobrze napisane teksty dla teatru, które jak najszybciej powinny przejść próbę sceny. Polski teatr potrzebuje przecież nie tylko arcydzieł, ale też solidnej dramaturgii środka. W tomie znalazły się „Opiekun much”, „Czas anioła”, „Cztery na cztery”, „Obrazek” i „Ciotka z Brukseli”.

Thomas Bernhard (Austria)

„Siła przyzwyczajenia” (Die Macht der Gewohnheit), „Portret artysty” (Minetti) i „Na polowaniu” (Die Jagdesellschaft) (tłum. Monika Muskała)

ISBN: 83-7188-459-1

Jeden z najwybitniejszych pisarzy austriackich, „kalający własne gniazdo”, dobrze znany jest polskim czytelnikom i widzom, chociażby z licznych realizacji Erwina Axera czy Krystiana Lupy. Opublikowane w tomie dramaty pochodzą z połowy lat siedemdziesiątych. Podejmują temat artysty i życiowego „teatru”, lecz czynią to w świadomym nawiązaniu do najbardziej popularnych wątków twórczości Czechowa.

Rainald Goetz (Niemcy)

„Jeff Koons” i „Katarakta” (Katarakt) (tłum. Krzysztof Zajas)

ISBN: 83-7188-521-0

Jego teksty nie poświadczają potrzeby opisanego czy realistycznego odtworzenia rzeczywistości, lecz stanowią próbę oddania jej struktury, charakteru, kształtu. Dlatego nie tworzą zamkniętego, wyrazistego obrazu, lecz przybierają bardzo fragmentaryczny kształt. Miast ciągłego opisu pojawiają się tu szybko następujące po sobie fragmenty, strzępy, urywki rzeczywistości, nie pozwalając na powstawanie jednolitej całości. W świat wytworów kultury masowej wrzucony zostaje samotny artysta jako bohater, a w ostatecznym rozrachunku jego utwory wywołują lęk oraz poczucie nieustannego, choć nieświadomego pogrążania się współczesnego człowieka w chaosie.

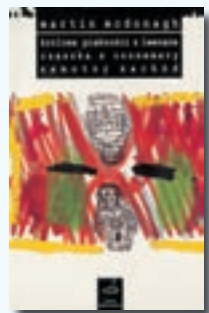
Botho Strauss (Niemcy)
„Równowaga” (Gleichgewicht) i „Itaka” (Ithake) (tłum. Artur Koźuch)
ISBN: 83-7188-485-0

Botho Strauss od swego scenicznego debiutu u progu lat 70. należy do czołówki niemieckich dramatopisarzy. Uznaný początkowo za niezrównanego kronikarza niemieckiej współczesności, coraz bardziej zaczął się interesować relacjami między mitologicznymi tematami i wątkami a dzisiejszą podświadomością. Oba dramaty, które znalazły się w tomie, łączy wspólny temat powrotu do domu, wzorowany na losach mitycznego Odysa i czekającej nań wiernie Penelopy. Różni natomiast ujęcie tematu, sposób przedstawienia i odległość między mitem a współczesnością.

Martin McDonagh (Irlandia)
„Królowa piękności z Leenan” (The Beauty Queen of Leenane), „Czaszka z Connemary” (A Skull in Connemara), „Samotny zachód” (The Lonesome West) (tłum. Klaudyna Rozhin) ISBN: 83-7188-576-8

Nazywany przez krytyków Quentinem Tarantino Szmaragdowej Wyspy zaliczany jest do grupy tych artystów, którzy w drugiej połowie lat dziewięćdziesiątych dokonali rewolucji na brytyjskich scenach. Należy do pierwszego pokolenia dzieci irlandzkich emigrantów, którzy wyjechali do Londynu w poszukiwaniu pracy. McDonagh łączy w swoich dramatach koloryt tradycyjnej kultury irlandzkiej z eksperymentalną formą ikonografii kultury masowej. Niniejszy tom prezentuje tzw. *Trylogię z Leenane*, wystawioną po raz pierwszy w całości na scenie Town Hall Theatre z Galway w roku 1997.

Miro Gavran (Chorwacja)
„Antyгона Kreona” (Kreontova Antigona), „Shakespeare i Elżbieta” (Shakespeare i Elizabeta), (tłum. Karolina Brusić) oraz „Czechow Tołstojowi powiedział zęgnam” (Čehov je Tolstoju rekao z bogom), „Mąż mojej żony” (Muž moje žene), „Wszystko o kobietach” (Sve o ženama) (tłum. Anna Tuszyńska)
ISBN: 83-7188-331-5

Pięć sztuk ukazujących różnorodność stylów i gatunków dramatopisarstwa najwybitniejszego współczesnego pisarza chorwackiego. Znakomity materiał dla teatru, przede wszystkim ze względu na świetnie skonstruowane postaci oraz akcję z napięciem godnym thrillera. Z mistrzowsko napisanymi dialogami.

Współczesny dramat węgierski. Antologia:
Péter Nadás „Spotkanie”, Kornél Hamvai „Miesiąc katów”,
Péter Kárpáti „Každy: moralitet nowoczesny”, György Spiró „Kwartet”, Ottó Tolnai „Zakręt śmierci” (Węgry), wybór: Patricja Pász
ISBN: 83-7188-654-3

Z wyjątkiem sztuki Pétera Nadása utwory zamieszczone w tym tomie powstały w latach 90., mniej lub bardziej trwale wpisując się w (sceniczną) literaturę tej dekady.

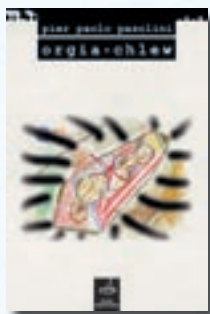

Anna Burzyńska (Polska)

„Nicland i inne utwory”

ISBN: 83-7188-709-4

„Dramaty zebrane w tym tomie nie zostały napisane na zamówienie. (...) lecz w sposób przeze mnie na początku nie zamierzony połączyły się w pewien cykl o problemach najmłodszych generacji we współczesnej Polsce.” Dwie spośród czterech sztuk, czyli „Najwięcej samobójstw zdarza się w niedzielę” i „Survival albo wyjść na plus” znalazły już z sukcesem swoje miejsce na teatralnych scenach.

Pier Paolo Pasolini (Włochy)

„Orgia” (Orgia) i „Chlew” (Porcile) (tłum. Ewa Bal)

ISBN: 83-7188-649-7

Autor powieści, poezji, scenariuszy filmowych, felietonów dla „Corriere della Sera” oraz dramatów, najbardziej znany jako reżyser filmowy. Jego najważniejsze sztuki teatralne powstały w 1966 roku. Ze wszystkich sześciu tragedii publikujemy dwie: w „Chlewie” zaprezentowany zostaje krańcowy przykład relacji ojciec-syn, która przedstawia skrajne oddalenie, obojętność, drażniący wręcz brak relacji. W „Orgii” Mężczyzna i Kobieta zamknięci w czterech ścianach małżeńskiej sypialni uprawiają sadomasochistyczną grę czy rytuał, który staje się procesem rozpoznania ich kondycji.

Eva Maria Cantor (Włochy)

„Rękopis Jakuba Kreuzberga” (Il manoscritto di Jacob Kreuzberg)

(tłum. Giulia De Biase) ISBN: 83-7188-669-1

Dramat traktuje o tym rodzaju „aktywnej pamięci”, której zdaje się nie posiadać już większość z nas. Autorkę interesuje specyficzna forma pamięci, która przez nieustanne przypominanie wreszcie pozwala zapomnieć. Osnową fabuły jest faszystowski „eksperyment naukowy” polegający na nieustannym pisaniu na maszynie.

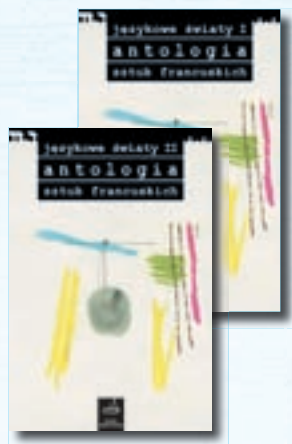
Peter Handke (Austria)

„Podróż czółnem albo scenariusz do filmu o wojnie” (Die Fahrt im Einbaum oder Das Stück zum Film vom Krieg), „Konno przez Jezioro Bodeńskie” (Der Ritt über den Bodensee) (tłum. Dorota i Krzysztof Sajewscy) ISBN: 83-7188-458-3

Dramaty wybitnego dramaturga, prozaika i eseisty pochodzą z różnych etapów jego twórczości. „Konno...” zamknął w roku 1970 pierwszy, złożony głównie ze „sztuk mówionych”, a „Podróż...” to reakcja na jednostronny obraz wojny bałkańskiej w mediach, swoiste wołanie o „sprawiedliwość dla Serbów”. Oba podejmują temat zniewolenia człowieka w języku, gdyż istotą dramaturgii Handkego „jest uświadamianie istnienia teatralnego świata. Ni słowa o świecie zewnętrznym, ni słowa o świecie poza teatrem. Tu w każdym momencie istnieje tylko teatralna rzeczywistość.”

Językowe światy. Antologia sztuk francuskich:
 Michel Vinaver „Zajęcie poszukiwane” (La Demande d'emploi, tłum. Michał Bajer), Marguerite Duras, „Savannah Bay” (tłum. Jolanta Sell), Noëlle Renaude „Pani Ka” (Madame Ka, tłum. Tomasz Chomiszczak), Philip Minyana „Suita 1 – Suita 2 – Suita 3” (Suite 1 – Suite 2 – Suite 3, tłum. Renata Niziołek i Ewa Bruzda), Matéi Visniec „Paparazzi, albo kronika nieudanego wschodu słońca” (Paparazzi, tłum. Piotr Olkusz), Hubert Colas „Dośyt” (Sans faim, tłum. Joanna Warsza), David Lescot „Mężczyzna, który zbankrutował” (Un homme en faillite, tłum. Piotr Olkusz) ISBN: 83-7188-744-2

Według Philipa Minyana słowo stanowi najbardziej godną uwagi cechę dzisiejszego francuskiego teatru. Antologia konfrontuje umowne wśród dramatopisarzy pokolenia dziadków, rodziców i dzieci, pokazując panoramę dramatu, który rozpocząwszy od końca lat 60. tworzy ten teatr.

René Pollesch „Trylogia z Prateru”,
 czyli „Miasto jako zdobycz” (Stadt als Beute),
 „Ludzie” (Insourcing des Zuhause. Menschen in Scheiss-Hotels), „Sex”
 (tłum. Krzysztof Zajas) ISBN: 83-7188-789-2

René Pollesch nie lubi być nazywany dramatopisarzem. Woli określenie twórca teatru – Theatermacher. Swoją sztukę, a więc i dramaty, buduje z ułamków pozateatralnego tworzywa artystycznego i naukowego: socjologicznych rozpraw, tekstów politycznych, filmów dokumentalnych i fabularnych, pamiętników, musicali itp. Dokonując transwacji w groteskowe widowisko, będące ostrą satyrą polityczną i społeczną, dotykającą problemów antyglobalizmu, kapitalizmu monopolistycznego, feminizmu, wydziedziczenia duchowego, uprzedmiotowienia jednostki itp.

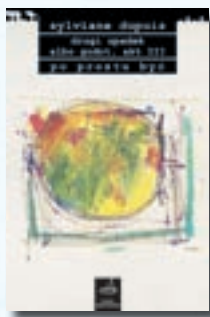

Echa – Repliki – Fantazmaty.
Antologia nowego dramatu polskiego:

Michał Bajer „Verklärte nacht”; Jan Klata „Weź, przestań”; Marek Kochan „Holyfood”; Jacek Papis „Snu czas i Sztuka mięsa”; Monika Powlisz „Córka myśliwego albo Polakożerczyni”; Maria „Spiss Dziecko”; Michał Walczak „Pierwszy raz”; Szymon Wróblewski Powierzchnia ISBN: 83-7188-814-7

Pierwsza w serii prezentacja grupy młodych polskich autorów nie jest manifestem pokolenia, idei czy formy. Nie oceniamy tego, co piszą, nie chcemy analizować i szufladkować. Raczej uważnie obserwujemy, przyglądamy się od początku ich drogę. Każdy jest inny, inaczej widzi świat i inaczej go przedstawia. I tę różnorodność artystycznych temperamentów, sposobów patrzenia i pisania próbuje oddać tytuł ECHA – REPLIKI – FANTAZMATY, w którym powracające w pamięci sąsiaduje z wiernym odzwierciedleniem i lekceważącym realia wyobrażeniem. Michał Bajer, Jan Klata, Marek Kochan, Jacek Papis, Monika Powlisz, Maria Spiss, Michał Walczak, Szymon Wróblewski należą do najlepszych autorów ostatnich lat.

Sylviane Dupuis (Szwajcaria)

„Drugi upadek” (La Seconde Chute), „Po prostu być” (Etre là)
(tłum. Tomasz Chomiszczak) ISBN: 83-7188-822-8

Trzeba dużej dozy szaleństwa albo impertynencji, by powziąć zamiar dopisania dalszego ciągu do arcydzieła wielkiego autora. Zwłaszcza, kiedy tym autorem jest Samuel Beckett, a arcydziełem jego sztandarowy utwór „Czekając na Godota”. To wyzwanie podjęła Sylviane Dupuis – francuskojęzyczna szwajcarska poetka, dramatopisarka i eseistka, dopisując... ciąg dalszy tego tekstu, w którym „nic się nie dzieje”. Druga sztuka „Po prostu być” jest także wariacją na temat czekania.

Wielość teatrów t. I i II.

Antologia najnowszych sztuk niemieckich:

Dirk Dobbrow „Raj” (Paradies, tłum. Andrzej Kopacki); Sibylle Berg Pan Mautz (Herr Mautz, tłum. Małgorzata Sugiera i Mateusz Borowski); Moritz Rinke Republika Wineta (Republik Vineta, tłum. Monika Muskała); Tim Staffel Titanic (tłum. Dorota Sajewska); John von Düffel Elite I.1 (tłum. Elżbieta Jeleń); Igor Bauersima Factory (tłum. Monika Muskała); Falk Richter Electronic city (tłum. Dorota Sajewska); Jens Roselt Dreier (tłum. Alicja Rosenau); Fritz Kater Czas kochania, czas umierania (Zeit zu Lieben, Zeit zu Sterben) (tłum. Małgorzata Sugiera i Mateusz Borowski) ISBN: 83-7188-743-4

Antologia najnowszych sztuk niemieckich zatytułowana *Wielość teatrów* choć ukazuje zaledwie niewielki wycinek tej niezwykle barwnej mozaiki, jaką w ciągu ostatniej dekady stało się w Niemczech pisanie dla teatru, to publikowane w niej dziewięć tekstów pozwala uzmysłwić sobie, jak szerokie jest spektrum form i rozwiązań wykorzystywanych przez młodych autorów.

Przede wszystkim zaś antologia udowadnia fakt, że odrzucenie podstawowych założeń dramatycznego paradygmatu, które niegdyś z oślepiającą jasnością określały naturę pisania dla sceny i wyznaczały trudne do przekroczenia granice między nim a innymi mediami, wcale nie musi prostą drogą prowadzić ku poetyce telewizyjnego teledysku i pochvale banału. Wręcz przeciwnie. Dla autorów to właśnie eksplozja monolitu tradycyjnego teatru staje się nowym wielkim wybuchem, dającym początek wielości współistniejących obok siebie teatrów.

W PRZYGOTOWANIU:

Nikołaj Kolada (Rosja)

„Proca” (Rogatka), „Merlin Mongoł” (Murlin Murto), „Chlupot białych mew” (Czajka śpięła), „Gąska” (Kurica), „Martwa królowna” (Skazka o miortwój cariewnie) (tłum. Jerzy Czech)

Wasilij Sigariew (Rosja)

„Ahasferus” (Агасфер), „Biedronki powracają na ziemię” (Божьи коровки возвращаются на землю), „Fantom bólu” (Фантомные боли), „Wziernik” (Замочная скважина) (tłum. Agnieszka Lubomira Piotrowska)

Elfriede Jelinek (Austria)

„Dramaty księżniczek” (Prinzessinen Dramen) (tłum. Dorota Sajewska)

W serii Interpretacje dramatu dotychczas ukazały się:

1. Małgorzata Sugiera, Potomkowie króla Ubu.
Szkice o dramacie francuskim XX wieku,
2. Interpretacje dramatu. Dyskurs – postać – gender,
pod redakcją Wojciecha Balucha, Małgorzaty Radkiewicz,
Agnieszki Skolasińskiej i Joanny Zając
3. Wojciech Baluch, Małgorzata Sugiera, Joanna Zając,
Dyskurs, postać i płęć w dramacie.
4. Joanna Zając, D'Annunzio – Pirandello. Dwie koncepcje dramatu.
5. Agnieszka Skolasińska, Tuż obok – nieosiągalnie daleko.
O zmaganiach z rzeczywistością w dramatach współczesnych.
6. Dialog w dramacie, pod redakcją Wojciecha Balucha,
Lidii Czartoryskiej i Moniki Żółkoś
7. Dorota Tomczuk, Od twórcy do mówcy. Koncepcja postaci
w wybranych dramatach Brechta, Dürrenmatta i Handkego.
8. Ewa Walerich-Szymani, „Godzina aktora”.
Poszukiwanie utopii w dramaturgii Heinerja Müllera.
9. Dariusz Kosiński, Sceny z życia dramatu.
10. Ewa Partyga, Chór dramatyczny w poszukiwaniu tożsamości teatralnej.
11. Dorota Sajewska, „Chore sztuki”. Choroba/tożsamość/dramat.
Przemiany podmiotowości oraz formy dramatycznej w utworach
scenicznych przełomu XIX i XX wieku.
12. Agata Adamiecka-Sitek, Teatr i tekst. Inscenizacja w teatrze
postmodernistycznym.
13. Hans-Thies Lehmann, Teatr postdramatyczny.
14. Małgorzata Sugiera, Realne światy / Możliwe światy.
Niemiecki dramat ostatniej dekady.
15. Anna R. Burzyńska, Mechanika cudu. Strategie metadramatyczne
w polskiej dramaturgii awangardowej.

Katedra Dramatu Wydziału Polonistyki UJ
informuje,
że od roku akademickiego 2005/2006
prowadzi jedyne w Polsce uzupełniające studia
magisterskie o specjalności
DRAMATOLOGICZNEJ

Ich powołanie jest efektem rozwoju naukowej refleksji nad dramatem rozumianym jako odrębny rodzaj literacki, a także wszystkimi innymi rodzajami tekstów dla teatru oraz problematyką związaną z dramatycznymi modelami ludzkich działań. Tak postrzegana i uprawiana, dramatologia nie mieści się ani w literaturoznawstwie, ani w teatrologii, ani w antropologii, choć zachowuje ściśle związki z wszystkimi tymi dyscyplinami. Nie jest więc literaturoznawczym badaniem dramatu, ani zubożoną, jednostronną wersją teatrologii, lecz nową gałęzią nauki, szukającą wciąż własnego miejsca i obejmującą nowe horyzonty. Jej studiowanie oznacza udział w intelektualnej przygodzie o pionierskim charakterze, a zarazem stanowi szansę na spotkanie z bogatą, wielowiekową tradycją i z najciekawszymi zjawiskami (nie tylko europejskiej) współczesności.

Studia dramatologiczne są przeznaczone dla wszystkich zainteresowanych dramatem i dramaturgią, nie tylko teatralną, ale także filmową, telewizyjną a także – w najszerszym rozumieniu – dramaturgią ludzkich działań. W programie położono szczególny nacisk na współczesne zjawiska w dramatopisarstwie polskim i światowym. Znajdują się w nim też zajęcia z estetyki dramatu i metodologii jego badań, wykłady i konwersatoria dotyczące dramaturgii pozateatralnej, związków dramatu z innymi mediami, a także performatyki. Ważną jego część stanowią warsztaty dramatologiczne i dramatopisarские prowadzone przez zaproszonych praktyków.

O przyjęcie na studia ubiegać się mogą osoby posiadające co najmniej licencjat szeroko pojętych studiów humanistycznych, przy czym kandydaci z kierunków innych niż wiedza o teatrze będą zobowiązani do zaliczenia egzaminów z przedmiotów należących do minimum programowego dla tego kierunku.

Więcej informacji znaleźć można na stronie internetowej
www.dramatologia.uj.edu.pl